

ARST

PRACOWNIA PLASTYCZNA I KONSERWATORSKA

ul. Długosza 71/8 | tel. (018) 442 29 11 | e-mail: biuro@arst.pl

URZĄD GMINY MOSZCZENICA

Wpł. dnia: 05. 03. 2024

L.dz. 1552/2024 zał.

Handwritten signature and initials

KOŚCIÓŁ MATKI BOSKIEJ SZKAPLERZNEJ W MOSZCZENICY. PROGRAM KONSERWATORSKI DO RESTAURACJI FILARÓW I BELEK PODTRZYMUJĄCYCH STROP KOŚCIOŁA.

ARTYSTA PLASTYK
KONSERWATOR DZIEŁ SZTUK
mgr Józef Stanisław Siedziwowski
ul. Długosza 71/8 | tel. (018) 442 29 11
53-500 NOWY SĄCZ

KOŚCIÓŁ MATKI BOSKIEJ SZKAPLERZNEJ W MOSZCZENICY. PROGRAM KONSERWATORSKI DO RESTAURACJI FILARÓW I BELEK PODTRZYMUJĄCYCH STROP KOŚCIOŁA.

WSTĘP

Podstawowym założeniem restauracji wnętrza kościoła jest przywrócenie dobrego stanu technicznego i walorów estetycznych, które wnętrze kościoła utraciło na skutek procesów destrukcji i przekształceń estetycznych. Celem prac konserwatorskich będzie zahamowanie procesu niszczenia oraz przywrócenie wartości artystycznych i estetycznych elementów zachowanych we wnętrzu kościoła.

W latach ubiegłych zostało odrestaurowane wyposażenie wnętrza kościoła; ołtarz główny, ołtarze boczne, ambona, krucyfiks i belka tęczowa, część stacji drogi krzyżowej oraz 3 filary podtrzymujące strop kościoła.

W chwili obecnej bardzo nagłą sprawą pozostaje konserwacja 7 filarów i belek podtrzymujących strop kościoła. Należało to potraktować jako pilne prace interwencyjne ze względu na stan zachowania drewna filarów w ich dolnych partiach. Drewno filarów jest zaatakowane przez czynne owadzie szkodniki w dolnych partiach i dodatkowo zdegradowane przez wilgoć w kościele nie posiadającym żadnej izolacji wilgotnościowej. Ubytki drewna przy zetknięciu z posadzką uzupełnione kitami cementowymi dodatkowo zwiększającymi wilgotność drewna w podstawach filarów. Bardzo pilne jest skucie

cementowych łąt i wysuszenie drewna by można je było wzmocnić przez impregnację. Następnie uzupełnienie ubytków odpowiednio dobranym i wysezonowanym drewnem w formie fleków.

Na stan drewna filarów i belek źle wpływają warstwy olejnych malatur ich powierzchni nie przepuszczających powietrza (drewno nie oddycha i degraduje się jego struktura).

Konieczne jest usunięcie olejnych nawarstwień i zastąpienie ich malatury przepuszczającą powietrze by pozwolić na oddychanie drewnu ważnych elementów konstrukcyjnych kościoła. W warstwie estetycznej dostosowanie kolorystyki tych elementów do przyjętej kolorystyki pozostałego wyposażenia wnętrza kościoła.

Przedmiotem prac będzie kompleksowa konserwacja siedmiu filarów i belek podtrzymujących strop wnętrza kościoła. Filary i belki stropowe drewniane pochodzące z okresu budowy kościoła XVIII wiek. Dwukrotnie przemalowane monochromatycznie w technice olejnej. Dwa filary przy ołtarzu głównym/ poddane konserwacji w 2015 r/ i belki podtrzymujące strop wykonane z drewna iglastego. Pozostałe osiem dębowe. Biele w dębinie zniszczone przez owadzie szkodniki drewna (nieduży procent całości).

Wielkość otworów wylotowych wskazuje na żerowanie kołatka domowego. Filary wykonane z jednego pnia z widocznymi pęknięciami pionowymi.

Najważniejsza jest szybko konserwacja techniczna polegająca na usunięciu cementowych łat i warstw olejnych przemalowań z powierzchni drewna. Trucie owadźch szkodników przez gazowanie i impregnacja w celu wzmocnienia struktury drewna.

Konserwacja estetyczna polegać będzie na dostosowaniu estetyki filarów do pozostałego wyposażenia wnętrza kościoła. Uzupelnieniu ubytków drewna, pozłoceniu kanelunków, głowic i wykonaniu malatury w technice mazerunku.

PROGRAM PRAC

1. Wykonanie dokładnej stratygrafii ustalającej budowę technologiczną i stratygrafię nawarstwień.
2. Usunięcie z powierzchni drewna przemalowań olejnych metodą chemiczną z użyciem mieszaniny rozpuszczalników organicznych i pasty do usuwania powłok olejnych.
3. Usunięcie betonowych łat z ubytków drewna w podstawach filarów.

4. Po odsłonięciu podstaw i określeniu stanu zachowania drewna powołanie komisji konserwatorskiej w celu akceptacji metody, która powinna być przyjęta do filarów. Filary są konstrukcją nośną dla stropu kościoła, może zająć konieczność wymiany spodów słupów do wysokości gdzie drewno jest zdrowe .
5. Uzupelnienie mniejszych ubytków drewna kitem trocinowym.
6. Uzupelnienie ubytków i rekonstrukcja zapraw kredowo-klejowych w partiach złożonych.
7. Uzupelnienie ubytków i rekonstrukcja złoceń - złotem dukatowym w partiach głowic filarów, w kanelunkach szlagmetalem.
8. Wykonanie malatury w technice mazerunku.
9. Wykonanie dokumentacji konserwatorskiej wg obowiązującego schematu.

PROPONOWANE MATERIAŁY

Preparat; Anty-grzyb, impregnat ; żywica akrylowa Paraloid B-82 w mieszaninie acetonu z etanolem,
żywica syntetyczna, dwuskładnikowa epoksydowa napełniana balonem szklanym o parametrach zbliżonych do drewna Axon S.C. 258

zaprawa kredowo-klejowa, kity na spoiwie akrylowym, emulsja akrylowa
pulmenty, złoto płatkowe 23,5 karata, mikstion olejny, szlagmetal, szpachlówka
akrylowa, farby akrylowe, farby aldehydowe, werniks na bazie wosków syntetycznych

UWAGI KOŃCOWE:

1. Prace należy prowadzić pod kierunkiem dyplomowanego konserwatora dzieł sztuki, a firma przeprowadzająca remont powinna posiadać praktykę przy obiektach zabytkowych.
2. W przypadku materiałów dotyczących technologii remontu konserwatorskiego podano nazwy konkretnych materiałów i nazwę produkującej je firmy ze względu na fakt, że nie jest to typowy remont budowlany, a restauracja postępująca się technologiami konserwatorskimi w celu przywrócenia świetności zabytkowi.
3. Działania dodatkowe, nie ujęte w niniejszym programie konserwatorskim powinny być rozstrzygane na spotkaniach komisji konserwatorskiej z udziałem przedstawiciela Urzędu Konserwatorskiego.

Opracował ; Józef Stec – konserwator dzieł sztuki , nr dypl;3956